

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

29.06.2016

м. Ужгород

№ 14-р/к

Справа № 04-17/2016

Про порушення законодавства
про захист економічної
конкуренції з боку
Свалявської міської ради

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 04-17/2016 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Свалявською міською радою,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 08.06.2016 № 19-рп/к розпочато розгляд справи № 04-17/2016 відносно Свалявської міської ради у зв'язку з наявністю в її діях ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 та абзацом 8 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

В ході розгляду справи встановлено наступне.

Закарпатським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України згідно з вимогами законів України «Про Антимонопольний комітет України» та «Про захист економічної конкуренції» проведено дослідження ринків оренди майна комунальної власності та розміщення зовнішньої реклами на території м. Свалява та с. Драчино Свалявського району.

Згідно статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Відповідно до частини 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.

В територіальних межах м. Свалява та с. Драчино Свалявського району повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Свалявською міською радою та її виконавчим комітетом.

Ідентифікаційний код Свалявської міської ради 04053884.

Місцезнаходження – вул. Духновича, 2, м. Свалява, 89300.

Вид діяльності за КВЕД: «84.11 Державне управління загального характеру».

Отже, Свалявська міська рада в розумінні абзацу 7 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органом влади.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у комунальній власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, а також об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.

Частиною 5 статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі виконують усі майнові операції, можуть передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, здавати їх в оренду, продавати і купувати, використовувати як заставу, вирішувати питання їхнього відчуження, визначати в угодах та договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються та передаються у користування і оренду.

Організаційні відносини, пов'язані з передачею нерухомого майна, що перебуває у комунальній власності, майнові відносини між орендодавцями та орендарями щодо господарського використання такого майна, регулюються Законом України «Про оренду державного та комунального майна».

Згідно із статтею 2 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» орендою є засноване на договорі строкове платне користування майном, необхідним орендареві для здійснення підприємницької та іншої діяльності.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» об'єктами оренди, зокрема є нерухоме майно органів місцевого самоврядування.

Згідно із статтею 5 Закону України «Про оренду державного та комунального майна», орендодавцями нерухомого майна, яке перебуває у комунальній власності, є органи місцевого самоврядування.

Статтею 2 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» визначено, що державну політику у сфері оренди майна, яке перебуває в комунальній власності здійснюють органи місцевого самоврядування.

Таким чином, діючим законодавством встановлено, що правовідносини на ринку надання в оренду комунального майна регулюються актами органів місцевого самоврядування.

Відповідно до інформації виконавчого комітету Свалявської міської ради (лист від 17.03.2016 № 385/02-13) передача в оренду комунального майна, що перебуває у спільній власності територіальних громад м. Свалява та с. Драчино Свалявського району здійснюється на підставі Закону України «Про оренду державного та комунального майна».

Згідно з частиною першою статті 19 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» орендар за користування об'єктом оренди вносить орендну плату незалежно від наслідків господарської діяльності.

Статтею 10 цього Закону передбачено, що визначення розміру орендної плати є істотною умовою договору оренди.

Рішенням Свалявської міської ради «Про оплату за оренду комунального майна» від 15.04.2011 № 108 затверджено Методику розрахунку і порядок використання плати за оренду комунального майна територіальної громади м. Свалява та с. Драчино (далі – Методика).

Пунктом 1 Методики визначено, що Методику і порядок використання орендної плати розроблено з метою створення єдиного механізму справляння плати за оренду нерухомого майна, яке є комунальною власністю міста.

Згідно з пунктом 3.1. Методики розмір орендної плати визначається за наступною формулою:

$$O_{\text{пл.}} = V_{\text{п}} \times C_{\text{ор}},$$

де, $V_{\text{п}}$ – вартість орендованого майна, визначена шляхом проведення незалежної оцінки, грн.;

$C_{\text{ор}}$ – орендна ставка, визначена згідно з додатком № 1 цієї Методики.

Пунктом 3.3 Методики визначено, що розмір місячної орендної плати за перший місяць після укладання договору оренди або при перегляді орендної плати розраховується за формулою:

$$O_{\text{пл.міс.}} = O_{\text{пл.}} : 12 \times I_{\text{п.р.}} \times I_{\text{м}} \times M,$$

де, $O_{\text{пл.}}$ – річна орендна плата, визначена у відповідності до цієї Методики, грн.;

$I_{\text{п.р.}}$ – індекс інфляції за період від початку поточного року (у разі оренди нерухомого майна – з дати проведення незалежної оцінки) до дати укладання договору оренди або перегляду розміру орендної плати;

$I_{\text{м}}$ – індекс інфляції за перший місяць оренди;

M – індекс місцезнаходження об'єкта.

Пунктом 2 Методики встановлено диференційовані ставки орендної плати: «...при визначенні місячної оренди нерухомого майна застосовувати такі додаткові коефіцієнти:

M - місцезнаходження об'єкта нерухомого майна, який у разі його розміщення у центральній зоні міста дорівнює – 2, близько до центру – 1,5, далеко від центру – 1» (мова оригіналу).

Відповідно до частини 2 статті 19 Закону України «Про оренду державного та комунального майна», методика розрахунку орендної плати та пропорції її розподілу між відповідним бюджетом, орендодавцем і балансоутримувачем визначаються органами місцевого самоврядування для об'єктів, що перебувають у комунальній власності на тих самих методологічних засадах, як і для об'єктів, що перебувають у державній власності.

Постановою Кабінету Міністрів України від 04.10.1995 № 786 затверджено методику розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу, яка розроблена з метою створення єдиного організаційно-економічного механізму справляння плати за оренду майна, що перебувають у державній власності.

Пунктом 12 вищезазначеної Методики передбачено, що перед розрахунком орендної плати за перший місяць оренди чи після перегляду розміру орендної плати визначається розмір орендної плати за базовий місяць розрахунку за такою формулою:

$$O_{\text{пл.міс.}} = \frac{O_{\text{пл.}}}{12} \times I_{\text{д.о.}} \times I_{\text{м}},$$

де $O_{\text{пл.}}$ - розмір річної орендної плати, визначений за цією Методикою, гривень;

$I_{\text{д.о.}}$ - індекс інфляції за період з дати проведення незалежної або стандартизованої оцінки до базового місяця розрахунку орендної плати;

$I_{\text{м}}$ - індекс інфляції за базовий місяць розрахунку орендної плати.

Згідно з пунктом 8 Методики, незалежна оцінка вартості об'єкта оренди повинна враховувати його місцезнаходження.

Таким чином, місцезнаходження об'єкта оренди вже враховано у показнику $V_{\text{п}}$ (вартість орендованого майна).

Додаткове застосування індексу місцезнаходження об'єкта не передбачено законодавством і призводить до завищення орендної плати окремим суб'єктам господарювання та створює для них дискримінаційні умови в порівнянні з конкурентами.

Таким чином, дії Свалявської міської ради щодо прийняття рішення від 15.04.2011 № 108, яким встановлено диференційовані ставки орендної плати в залежності від місця розміщення об'єкта нерухомого майна комунальної власності, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 8 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить надання дозволу в порядку, встановленому законодавством, на розміщення реклами.

Діяльність на ринку розміщення зовнішньої реклами регулюється Законом України «Про рекламу», Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 (далі – Типові правила) та іншими нормативними актами.

Відповідно до вимог Закону України «Про рекламу» та Типових правил зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та у порядку, встановленому виконавчими органами сільських, селищних, міських рад.

Пунктом 3 постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» (із змінами та доповненнями) встановлено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.

Типові правила регулюють відносини, що виникають у зв'язку з розміщенням зовнішньої реклами у населених пунктах, та визначають порядок надання дозволів на розміщення такої реклами.

З метою упорядкування розміщення зовнішньої реклами в м. Свалява та с. Драчино, рішенням Свалявської міської ради від 14.09.2012 № 504 затверджено Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами на території територіальної громади м. Свалява та с. Драчино (надалі - Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами).

За результатами проведеного аналізу рішення Свалявської міської ради від 14.09.2012 № 504 встановлено, що порядок прийняття та розгляду заяви, а також порядок прийняття рішення щодо видачі дозволу на розміщення зовнішньої реклами, встановлені Положенням про порядок розміщення зовнішньої реклами, не відповідають Типовим правилам.

Зокрема, згідно з пунктом 8 Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами для одержання дозволу заявник подає робочому органу відповідну заяву за формою, до якої додаються:

- фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менше 10x15 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу, та ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням;

- витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб або фізичних осіб – підприємців.

Відповідно до пункту 9 Типових правил для одержання дозволу заявник подає робочому органу заяву, до якої додається фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менше 6x9 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу, та ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням.

Відповідно до пункту 9 Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами, за наявності документів, передбачених пунктом 8 цього Положення, заява протягом трьох днів з дати її надходження реєструється робочим органом в журналі реєстрації заяв та дозволів на розміщення зовнішньої реклами, який ведеться за формою, установленою Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України № 2067 від 29.12.2003р.

Журнал повинен бути прошитий, а його сторінки пронумеровані. На останній сторінці журналу робиться запис про кількість сторінок, який засвідчується підписом керівника робочого органу, скріпленим печаткою.

Робочий орган протягом п'яти днів з дати реєстрації заяви перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет наявності на це місце пріоритету іншого заявника або надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу.

Після перевірки місця керівник робочого органу приймає рішення про встановлення заявником пріоритету на заявлене місце або про відмову у встановленні пріоритету.

У разі прийняття рішення про встановлення пріоритету робочий орган видає заявнику для оформлення два примірники дозволу за установленною формою та визначає заінтересовані органи (особи), з якими необхідно їх погодити.

У разі прийняття рішення про відмову у встановленні пріоритету робочий орган протягом трьох днів надсилає заявникові вмотивовану відповідь із зазначенням дати встановлення пріоритету іншого заявника на заявлене місце розташування рекламного засобу або дати і номера рішення виконавчого комітету про надання дозволу на заявлене місце іншій особі та повертає всі подані заявником документи.

Пунктом 10 Типових правил передбачено, що за наявності документів, передбачених пунктом 9 цих правил, відомості про заяву у той же день вноситься робочим органом до внутрішнього реєстру заяв та дозволів на розміщення зовнішньої реклами (журналу), який ведеться у довільній формі.

Робочий орган протягом двох робочих днів з дня реєстрації заяви перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу.

У разі прийняття рішення про відмову у видачі дозволу робочий орган надсилає заявникові вмотивовану відповідь із зазначенням підстав, передбачених законом.

Строк видачі дозволу або надання письмового повідомлення про відмову у його видачі становить 10 робочих днів.

Пунктом 15 Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами встановлено, що дозвіл погоджується з:

- власником місця або уповноваженим ним органом (особою);
- відділом містобудування та архітектури Свалявської РДА;

На вимогу робочого органу, заявник погоджує дозвіл з:

- Державтоінспекцією – у разі розміщення зовнішньої реклами на перехрестях, біля дорожніх знаків, світлофорів, пішохідних переходів та зупинок транспорту загального користування;

- службою автомобільних доріг Закарпатської області – у разі розміщення зовнішньої реклами в зоні відведення, що належить до їх компетенції;

- відповідним органом у сфері охорони культурної спадщини та об'єктів природно-заповідного фонду – у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках історії та архітектури, в межах зон охорони таких пам'яток і в межах об'єктів природно-заповідного фонду;

- утримувачем інженерних комунікацій – у разі розміщення зовнішньої реклами в межах охоронних зон цих комунікацій.

Зазначені вище органи погоджують дозвіл протягом п'яти робочих днів з дати звернення заявника.

Відповідно до пункту 16 Типових правил, видача дозволу погоджується робочим органом з власником місця або уповноваженим ним органом (особою), а також з:

Мінкультури - у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках національного значення, в межах зон охорони цих пам'яток, історичних ареалів населених місць;

органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласною, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями - у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках місцевого значення, а також в межах зон охорони цих пам'яток;

утримувачем інженерних комунікацій - у разі розміщення зовнішньої реклами в межах охоронних зон цих комунікацій;

Укравтодором або власниками автомобільних доріг та Національною поліцією - у разі розміщення зовнішньої реклами у межах смуги відведення автомобільних доріг.

Дії щодо отримання зазначених погоджень вчиняються робочим органом без залучення заявника протягом строку, встановленого для отримання дозволу.

Для здійснення погодження робочий орган не пізніше дня, що настає за днем одержання документів від заявника, надсилає їх копії у паперовому або електронному (шляхом сканування) вигляді зазначеним органам, та встановлює строк розгляду документів.

У разі ненадання вищенаведеними органами, протягом встановленого строку погоджень вважається, що видачу дозволу погоджено.

Пунктом 18 Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами передбачено що, робочий орган протягом не більше п'ятнадцяти робочих днів з дати одержання належним чином оформлених двох примірників дозволу розглядає заяву, готує і подає виконавчому комітету міської ради пропозиції та проект відповідного рішення з врахуванням Закону України «Про рекламу».

Відповідно до пункту 19 Типових правил робочий орган протягом не більш як двох робочих днів з дати одержання відповідей від органів та осіб, з якими погоджується видача дозволу, подає виконавчому органу ради пропозиції та проект відповідного рішення.

Пунктом 19 Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами передбачено, що виконавчий комітет міської ради приймає рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні.

У разі прийняття рішення про надання дозволу керівник робочого органу протягом п'яти робочих днів підписує обидва примірники дозволу та скріплює їх печаткою робочого органу.

Перший примірник дозволу видається заявникові, а другий – залишається в робочому органу для обліку та контролю. Видача дозволу реєструється в журналі реєстрації.

Рішення про відмову у наданні дозволу робочим органом надсилається заявникові протягом п'яти днів з дати його прийняття.

Відповідно до пункту 20 Типових правил виконавчий орган ради протягом одного робочого дня з дати одержання зазначених пропозицій приймає рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні.

Дозвіл або відмова у його видачі видається не пізніше ніж протягом наступного робочого дня після прийняття відповідного рішення.

Пунктом 23 Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами передбачено, що дозвіл надається строком на два роки, якщо менший строк не зазначено у заяві.

Відповідно до пункту 23 Типових правил дозвіл надається строком на п'ять років, якщо менший строк не зазначено у заяві.

Отже, Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами у м. Свалява та с. Драчино, затверджене рішенням Свалявської міської ради від 14.09.2012 № 504, суперечить вимогам Типових правил розміщення зовнішньої реклами в частині безпідставної вимоги надання окремих документів, зобов'язання заявника самостійно здійснювати погодження дозволу, не врегулювання строків розгляду заяв на одержання дозволу та строків прийняття рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні, що може призвести до невидачі дозволу та обмеження конкуренції.

Вищезазначене може перешкоджати суб'єктам господарювання реалізувати право на отримання дозволу на розміщення об'єктів зовнішньої реклами, а відповідно і обмежити доступ на цей ринок.

Таким чином, не приведення Свалявською міською радою Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами на території територіальної громади м. Свалява та с. Драчино, затвердженого рішенням від 14.09.2012 № 504, у відповідність до вимог Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 (із змінами та доповненнями), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме: бездіяльності органу місцевого самоврядування, що призвело або може призвести до обмеження конкуренції.

Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю є прийняття будь - яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь - які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 зазначеного Закону, вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю забороняється.

З висновками, викладеними у поданні про попередні висновки у справі № 04-17/2016, Свалявська міська рада (лист від 24.06.2016 № 929/02-13) погодилась та визнала вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи викладене та на підставі статей 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.01 року № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.01 року за № 291/5482 зі змінами та доповненнями, пункту 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії Свалявської міської ради (ідентифікаційний код 04053884) щодо встановлення диференційованих ставок орендної плати в залежності від місця розміщення об'єкта нерухомого майна комунальної власності, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 8 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

2. Зобов'язати Свалявську міську раду привести Методику розрахунку і порядок використання плати за оренду комунального майна територіальної громади м. Свалява та с. Драчино, затверджену рішенням від 15.04.2011 № 108 у відповідність до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 04.10.1995 № 786, про що повідомити територіальне відділення в двомісячний строк з дня отримання відповідного рішення.

3. Визнати не приведення Свалявською міською радою (ідентифікаційний код 04053884) Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами на території територіальної громади м. Свалява та с. Драчино у відповідність до вимог Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 (із змінами та доповненнями), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме: бездіяльності органу місцевого самоврядування, що призвело або може призвести до обмеження конкуренції.

4. Зобов'язати Свалявську міську раду привести Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами на території територіальної громади м. Свалява та с. Драчино, у відповідність до вимог Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 (із змінами та доповненнями), про що повідомити територіальне відділення в двомісячний строк з дня отримання відповідного рішення.

Відповідно до частини 2 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення та розпорядження органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень є обов'язковими до виконання.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії

В. Граб